

Ήταν φώτα, χίλια φώτα...

Δημήτρης Αθωνίτης
Διήγημα

Ήταν φώτα, χίλια φώτα....

Οι προετοιμασίες για το βραδινό τραπέζι είχαν ξεκινήσει από νωρίς. Όλοι στο σπίτι έτρεχαν για να ρυθμίσουν ακόμη και την πιο ασήμαντη, φαινομενικά, λεπτομέρεια μιας και το εορταστικό τραπέζι της οικογένειας θεωρούνταν ως ένα από τα πλέον κοσμικά γεγονότα της πόλης κατά την περίοδο των εορτών. Όπως κάθε χρόνο, έτσι και απόψε, στο σπίτι θα έδινε το παρόν όλη η «καλή κοινωνία» της πόλης. Ο περιφερειάρχης, ο δήμαρχος, ο πρύτανης, ο διοικητής του πανεπιστημιακού νοσοκομείου και ένα πλήθος γιατρών, δικηγόρων, ακαδημαϊκών και διαφόρων «προέδρων», οι οποίοι μόλις τελείωνε το δείπνο θα «βυθίζονταν» στις αναπαυτικές πολυθρόνες του τεράστιου σαλονιού. Εκεί, θα προσπαθούσαν να εντυπωσιάσουν ο ένας τον άλλο κάνοντας τον απολογισμό μιας ακόμη πετυχημένης χρονιάς που πέρασε, ανακοινώνοντας παράλληλα τα μεγαλεπήβολα και εντυπωσιακά σχέδια τους για τη χρονιά που είχε αρχίσει πριν από λίγες ημέρες. Και όλα αυτά, κάτω από κατάλευκο φως που σκόρπιζε «απλόχερα» ο τεράστιος κρυστάλλινος πολυέλαιος, στο κέντρο του σαλονιού. Ένα πραγματικά μοναδικό κομμάτι, ένα αληθινό έργο τέχνης, όπως συνήθιζε να αναφέρει η μητέρα του, όταν διηγούνταν για πολλοστή φορά στις κυρίες το ταξίδι της στο νησί του Murano, έξω από τη Βενετία, την ειδική παραγγελία του πολυελαίου αλλά και την κοπιώδη διαδικασία μεταφοράς και εγκατάστασης του στο σαλόνι του σπιτιού. Και όλες τους κουνούσαν συγκαταβατικά το κεφάλι και συμφωνούσαν μαζί της, για το πόσο μοναδικός ήταν αυτός ο πολυέλαιος που εξέπεμπε αυτό το τόσο ιδιαίτερο φως.

Όλοι τους λοιπόν έτρεχαν για τις τελευταίες προετοιμασίες. Όλοι τους, εκτός από εκείνον. Απ' το πρώι περιφερόταν βαριεστημένα, κρατώντας ένα βιβλίο στα χέρια του, στους διαδρόμους του σπιτιού, αναζητώντας μια «έξοδο κινδύνου» από τη βραδινή οικογενειακή υποχρέωση. Ένιωθε άλλωστε πως οι επαναλαμβανόμενες κοινωνικές υποχρεώσεις των τελευταίων ημερών (στις οποίες έπρεπε πάντοτε να φορά, υποχρεωτικά, το προσωπίο του χαρούμενου, πετυχημένου και μονίμως ευδιάθετου νέου) τον είχαν «απορρυθμίσει» λιγάκι εσωτερικά. Ίσως είχε έρθει η ώρα να κάνει – για ακόμη μια φορά – ένα “restart”, μια επανεκκίνηση. Την είχε, άλλωστε, πραγματικά ανάγκη.

Έτσι, την ώρα που η μητέρα του παραπονιόταν, για πολλοστή φορά, πως δεν είχε ακόμη ετοιμαστεί και πως οι πρώτοι καλεσμένοι θα κατέφθαναν από στιγμή σε στιγμή, εκείνος της απάντησε ότι είχε προκύψει κάτι έκτακτο και τελικά δε θα μπορούσε να μείνει για το οικογενειακό δείπνο. Σαν «από μηχανής θεός» ο ήχος από το κουδούνι της εξώπορτας έδωσε πρόωρο τέλος στη συζήτηση που ετοιμαζόταν να ξεκινήσει και η οποία σίγουρα θα κατέληγε σε μια ακόμη έντονη διαφωνία. Η μητέρα, περιορίστηκε σε ένα «*θα τα πούμε κάποια άλλη στιγμή*» και φορώντας το πιο εορταστικό της χαμόγελο κατευθύνθηκε προς την πόρτα προκειμένου να υποδεχτεί τους πρώτους της καλεσμένους. Ανακουφισμένος από τη σωτήρια εξέλιξη της τελευταίας στιγμής, αποφάσισε πως αυτή ήταν η κατάλληλη ώρα για να «αποδράσει». Προτού η απουσία του γίνει αισθητή και αρχίσουν όλοι να αναρωτιούνται για

το που βρίσκεται. Έριξε βιαστικά επάνω του το βαρύ μάλλινο ναυτικό επενδύτη, δώρο του παππού του σε ένα από τα ταξίδια του, έβαλε τα ακουστικά στα αυτιά του και μόλις οι πρώτοι καλεσμένοι πέρασαν στο σαλόνι, έκλεισε σιγανά την πόρτα πίσω του και βγήκε στον κήπο. Με γοργά βήματα διέσχισε τον μακρύ πλακόστρωτο διάδρομο και σε λίγα λεπτά βρίσκονταν στη μεγάλη ολόφωτη λεωφόρο την πόλης. Στη συνέχεια πάτησε το play στο κινητό και η γαλήνια φωνή του Παπά-Ευφραίμ της Αριζόνα άρχισε να ακούγεται ρυθμικά στα αυτιά του: «*Κύριε Ιησού Χριστέ ελέησον με, Κύριε Ιησού Χριστέ ελέησον με, Υπεραγία Θεοτόκε σώσον ημάς.....*». Σχεδόν ασυναίσθητα, αναζήτησε στις τσέπες του επενδύτη το φθαρμένο αγιορείτικο κομποσκοίνι του και κάπως έτσι ξεκίνησε να κατηφορίζει προς το κέντρο της πόλης.

Η ομίχλη είχε ήδη προλάβει να απλώσει και αυτό το βράδυ τον «αραχνοϋφαντο» ιστό της, κρύβοντας εν μέρει τη φωτεινότητα από τα καινούργια Led φώτα της Λεωφόρου Δημοκρατίας. Η αντικατάσταση των παλαιών λαμπτήρων με νέους «τεχνολογίας Led», όπως συνήθιζε να επαναλαμβάνει περήφανα σε κάθε ευκαιρία ο δήμαρχος, δεν είχε αλλάξει μόνο την εικόνα της πόλης, που ήταν πλέον κατάφωτη, μα άλλαζε σιγά σιγά και την ψυχολογία των πολιτών. Άλλωστε, ως παλιός ψυχολόγος και “Life Coach”, ο δήμαρχος γνώριζε πάντα κάτι παραπάνω!!!!. Στο δρόμο δεν κυκλοφορούσαν πολλοί και την ησυχία της βραδιάς διέκοπτε αραιά και που ο θόρυβος από κάποιο περαστικό αμάξι ή κάποιο μηχανάκι.

Ξεκινώντας λοιπόν το «ταξίδι» του προς το κέντρο της πόλης, η προσοχή του έπεσε αναπόφευκτα επάνω στις βιτρίνες των μαγαζιών. Όλες τους ήταν στολισμένες εορταστικά, με άπειρες σειρές από πολύχρωμα λαμπάκια και διάφορα στολίδια. Λες και συναγωνιζόντουσαν η μια με την άλλη για το ποια ήταν η πιο ελκυστική και όμορφη. Στην αρχή, η ματιά του στάθηκε στη βιτρίνα ενός πολυκαταστήματος με καλλυντικά. Ανάμεσα στις εικόνες με τα πανέμορφα και απεγάδιαστα πρόσωπα των αγοριών και των κοριτσιών, παρήλαυναν πολύχρωμα κουτιά και συσκευασίες από μεθυστικά αρώματα, αναζωογονητικές κρέμες και σπάνια ελιξίρια, ενώ από κάποια οθόνη στο βάθος ακούγονταν το πόσο εύκολα και γρήγορα θα μπορούσε να «μεταμορφωθεί» η ζωή σου. Να γίνεις άλλος άνθρωπος στην κυριολεξία. Και όλα αυτά, υπό το φως δυο τεράστιων αντιδιαμετρικών προβολέων που ρύθμιζαν περιοδικά τη φωτεινότητα της βιτρίνας, μεταβάλλοντας την από υπέρλαμπρη σε σχεδόν σκοτεινή και μετά πάλι ολόφωτη ξανά. Ένα επαναλαμβανόμενο παιχνίδι με το φως, που εξασφάλιζε πως τα μάτια των περαστικών δε θα μπορούσαν να περάσουν αδιάφορα μπροστά από τη βιτρίνα του μαγαζιού.

Μετά από λίγα μέτρα, τη σκυτάλη πήρε η βιτρίνα του μαγαζιού με τα εποχιακά παιχνίδια. Ένα τεράστιο καρουζέλ με πολύχρωμα λαμπιόνια και ένας παχουλός, κατακόκκινος Άγιος Βασίλης γεμίζανε το χώρο. Πίσω τους, αναβόσβηναν δυο παλιοί ηλεκτρικοί φανοστάτες και ανάμεσα τους πλήθος

από ξύλινα “vintage” Χριστουγεννιάτικα στολίδια. Η ματιά του περιπλανήθηκε για λίγο στο χώρο, αναζητώντας κάπου την ύπαρξη μιας φάτνης. Αφού δεν μπόρεσε να την εντοπίσει, αποφάσισε να συνεχίσει το δρόμο του.

Η ώρα είχε πάει 22:47, όταν έφτασε μπροστά από την είσοδο του καταστήματος της γνωστής εταιρείας ηλεκτρονικών ειδών. Γι’ αυτό τον βεβαίωνα άλλωστε το ψηφιακό ρολόι που βρίσκονταν στο κέντρο του πάμφωτου σήματος της εταιρείας, ακριβώς επάνω από τη μεγάλη γυάλινη είσοδο. Δεξιά και αριστερά της, δυο τεράστιες ψηφιακές στήλες διαφήμιζαν την τελευταία έκδοση του πασίγνωστου κινητού της εταιρείας ενώ στο βάθος του μαγαζιού τοποθετημένοι με απόλυτη τάξη, οι σταθεροί και φορητοί ηλεκτρονικοί υπολογιστές, τα «έξυπνα» ρολόγια συντροφιά με τις κάθε είδους «έξυπνες» συσκευές και φυσικά τα «πανέξυπνα» κινητά της εταιρείας, περίμεναν υπομονετικά να σαγηνεύσουν ως άλλες «σειρήνες» τους «αθώους» καταναλωτές που θα διάβαιναν ανυποψίαστοι την πόρτα του μαγαζιού. Όλα τους λουσμένα στο φως αμέτρητων λαμπτήρων και κρυφών φωτισμών, ενώ στους τοίχους του καταστήματος οι, τελευταίας τεχνολογίας, οθόνες παρουσίαζαν τις άπειρες δυνατότητες αλλά και τα αμέτρητα πλεονεκτήματα της διασυνδεσιμότητας όλων των συσκευών της εταιρείας. Η προβολή έκλεινε με το σήμα και το πασίγνωστο διαφημιστικό απόφθεγμα της εταιρείας: «*We keep you connected*» (Σας κρατάμε συνδε-δεμένους), το οποίο ήχησε αρκετά περίεργα – ίσως και λίγο απειλητικά – μέσα του, προξενώντας ταυτόχρονα έναν απροσδιόριστο φόβο. Ίσως γι’ αυτό το λόγο αποφάσισε να συνεχίσει παρακάτω και να μην παραμείνει άλλο έξω από τη βιτρίνα του μαγαζιού.

Σε «απόσταση αναπνοής» από το μαγαζί των ηλεκτρονικών, τον περίμενε η βιτρίνα της πιο φημισμένης κάβας της πόλης. Μπουκάλια διαφόρων ποτών, σχημάτων και χρωμάτων διαγωνίζονταν μεταξύ τους για το ποιο θα τραβήξει πρώτο την προσοχή των περαστικών ενώ στο βάθος ένα εικονικό τζάκι περιστοιχιζόμενο από τα ακριβά ποτά της εορταστικής περιόδου φώτιζε με την «τέλεια» φλόγα του ολόκληρη τη βιτρίνα. Λίγο πιο δίπλα, τα ξύλινα κουτιά με τα χειροποίητα πούρα σε προσκαλούσαν να συνταξιδέψεις μαζί τους, στους εξωτικούς προορισμούς της κατασκευής τους. Το όλο σκηνικό συμπλήρωνε η ανακοίνωση για τα σεμινάρια οινογνωσίας που θα παρέδιδε την επόμενη εβδομάδα στην πόλη, διάσημος ευρωπαϊός sommelier, αλλά και για την αυστηρή σειρά προτεραιότητας που θα τηρούνταν λόγω των περιορισμένων θέσεων.

Ο κόσμος άρχιζε να πυκνώνει σιγά – σιγά μιας και είχε φτάσει σχεδόν στο κέντρο της πόλης. Νεαρά αγόρια και κορίτσια μπαινόβγαιναν ασταμάτητα στις καφετέριες και στα διάφορα club, ενώ με την πρώτη ευκαιρία σταματούσαν για να βγάλουν ακόμα μια selfie μπροστά από την είσοδο κάποιου «επώνυμου» μαγαζιού ή δίπλα από το τεράστιο δημοτικό Χριστουγεννιάτικο δέντρο που είχε φέτος ως «θέμα στολισμού» του τη μετανάστευση και την αντιμετώπιση

κάθε είδους -φοβίας. Ήχοι από ελληνική και ξένη μουσική, αναμειγμένοι με φωνές και γέλια, διαχέονταν σε όλους τους δρόμους και τα σοκάκια του κέντρου. Η προσοχή του έπεσε τότε στην πολύχρωμη πινακίδα ενός καταστήματος τυχερών παιχνιδιών. Αναμφίβολα, κανείς δε θα μπορούσε να παραμείνει ασυγκίνητος στις ανακοινώσεις για τα συνεχόμενα Jack Pot αλλά και στις κληρώσεις όλων αυτών των πανάκριβων δώρων που μπορούσαν μονομιάς να σου αλλάξουν τη ζωή. Και εσύ δεν έπρεπε να κάνεις κάτι, να κουραστείς ιδιαίτερα. Μόνο να διαβείς το κατώφλι και να εμπιστευθείς τη «θεά τύχη» που σίγουρα θα είχε κρατήσει και για εσένα κάποιο σημαντικό εορταστικό δώρο. Άλλωστε η πινακίδα δε σου άφηνε περιθώρια να αμφιβάλεις, ούτε τόσο δα. «Όλοι κερδίζουν», έγραφε. Και αφού τόσοι και τόσοι κέρδισαν, γιατί να μην είσαι και εσύ ένας από τους τυχερούς;

Αμέτρητα φώτα, κόσμος, φωνές, πινακίδες, λαμπάκια. Η απορία όμως που τον βασάνιζε παρέμενε η ίδια, όλα αυτά τα χρόνια. Μέχρι που έφτανε η λάμψη εκείνων των φώτων; Πόσο μέσα στην καρδιά ενός ανθρώπου ήταν ικανή να εισχωρήσει; Πόσα σκοτάδια να διώξει; Ποιες κρυφές πτυχές της να φωτίσει; Αλήθεια πόσο πάγο μπορούσε να λιώσει; Είχε καθόλου μέσα της λιγάκι ζεστασιά; Ή μήπως ήταν ακόμη ένα πυροτέχνημα που μετά τη θεαματική του έκρηξη αφήνονταν να σβήσει αθόρυβα στην αγκαλιά της απατηλής νυχτιάς, ανίκανο να ρίξει φως στον ουρανό για δεύτερη φορά; Απάντηση γι' αυτή την απορία του, δεν είχε πάρει ακόμη. Αβίαστα ήρθαν τότε στο μυαλό του, οι στίχοι από εκείνο το βιβλίο με τα ποιήματα. Αυτό που κράταγε όλη την ημέρα στα χέρια του, αναζητώντας μια «σανίδα σωτηρίας» από την επερχόμενη κοινωνική υποχρέωση: *«Μα κι εδώ η χαρά σαν πρώτα σβήστηκε σαν λευκαφρός. Ήταν φώτα, χίλια φώτα, μα δεν ήτανε το Φως».*¹ Αποφάσισε τότε να συνεχίσει τη βραδινή του περιπλάνηση και να κατευθυνθεί ακόμη πιο χαμηλά προς τη μεριά της λίμνης. Ήλπιζε πως εκεί τουλάχιστον θα έβρισκε μια πιο ήσυχη γωνιά για να καθίσει, αλλά οι προσδοκίες του διαψεύστηκαν ξανά. Μια τοπική ροκ μπάντα έδινε την τελευταία της, μεταμεσονύκτια, συναυλία και γινόταν πραγματικά χαμός. Φωτορυθμικά και καπνοί διαφόρων χρωμάτων είχαν πλημμυρίσει την μικρή πλατεία δίπλα από τη λίμνη, ενώ το νεανικό κοινό χοροπηδούσε στους ήχους της τελευταίας της επιτυχίας κρατώντας στα χέρια τα κινητά προκειμένου να αποθανάτισει τη στιγμή. Για ακόμη μια φορά ένιωσε μια μικρή απογοήτευση να τον κυκλώνει. Πως αυτή τη βραδιά, σ' αυτή την πόλη *«δεν είχε που την κεφαλήν κλίνει»*. Προς στιγμή σκέφθηκε να επιστρέψει στο σπίτι, αλλά μετά από λίγο απέρριψε αυτή την προοπτική. Και έτσι συνέχισε να περιφέρεται στους δρόμους της πόλης μη έχοντας πια κάποιο συγκεκριμένο σκοπό.

Μετά από κάμποση ώρα, τα βήματα του τον οδήγησαν έξω από το παλιό νοσοκομείο. Στην κεντρική πύλη ο φύλακας έπινε ένα ζεστό ρόφημα περιμένοντας βαριεστημένα να περάσει η βάρδια του, ενώ λίγα μέτρα πιο

¹ Οι στίχοι είναι ευλαβικώς δανεισμένοι από το ποίημα του Γ. Βερίτη «Ζητώντας το Φως».

πέρα η μισοχαλασμένη ηλεκτρική πινακίδα, σαν κρυμμένη φράση από σταυρόλεξο, έγραφε «Δ..Ν ΕΦΗ...Ρ..ΥΕΙ».

- «Καλησπέρα, χρόνια πολλά», είπε ασυναίσθητα στο φύλακα.

- «Καλησπέρα, καλή χρονιά», του ευχήθηκε και εκείνος. «Έχετε έρθει για την αγρυπνία;».

- «Ναι, εεε για την αγρυπνία» απάντησε, λίγο αμήχανα αυτή τη φορά.

- «Περάστε. Ακολουθήστε το ανηφορικό δρομάκι και θα σας βγάλει κατευθείαν στην εκκλησία του Προφήτη Ηλία», του είπε ο φύλακας και σήκωσε τη μπάρα για να περάσει μέσα ο βραδινός επισκέπτης. Αφού τον ευχαρίστησε, ξεκίνησε να ανεβαίνει ένα στενό στριφογυριστό μονοπάτι που περνούσε μέσα από ένα μικρό αλσύλλιο, ενώ το δρόμο φώτιζε ένας μακρινός προβολέας που αναβόσβηνε κάθε τόσο κάπου στην κορυφή του λόφου. Και να!!! Ύστερα από λίγες στιγμές το αχνό περίγραμμα από ένα μικρό ξωκκλήσι διεγράφηκε μπροστά στα μάτια του, την ώρα που ένας ρυθμικός επαναλαμβανόμενος ήχος έφτανε όλο και πιο κοντά στα αυτιά του. Καθώς πλησίαζε, κατάλαβε πως ο ρυθμικός ήχος ήταν ψαλμωδίες που προέρχονταν μέσα από την εκκλησία.

Οι φωνές και οι ψαλμωδίες ήταν πλέον ξεκάθαρες καθώς είχε φτάσει έξω από την πόρτα της εκκλησίας. Με το χέρι του άγγιξε απαλά το χερούλι της πόρτας και μπήκε αθόρυβα μέσα στο ναό. Ο ηλικιωμένος κύριος που καθόταν δίπλα από την είσοδο του έγνεψε με ένα καλοσυνάτο χαμόγελο, την ώρα που άναβε ένα κερί, λίγο πριν ασπαστεί την εικόνα της Βαπτίσεως. Στη συνέχεια πήγε και κάθισε σε ένα στασίδι, στο πίσω μέρος του ναού ακριβώς απέναντι από την Ωραία Πύλη. Ο κόσμος ήταν ελάχιστος ενώ στο μοναδικό ψαλτήρι είχαν ήδη αρχίσει να ψάλλουν τις Μεγάλες και Βασιλικές Ώρες των Θεοφανείων. Μετά από λίγα λεπτά ένας σεβάσμιος ιερέας εμφανίστηκε μέσα από το ιερό. Ψηλός, με μακριά ολόλευκη γενειάδα και αδύνατος, σχεδόν λιπόσαρκος. Η μορφή του ιερέα τον «ταξίδεψε» αυτόματα σε εκείνες, τις πρώτες ασκητικές μορφές της ερήμου. Αυτές που αναζητώντας το ένα και μοναδικό Φως της ζωής, απαρνήθηκαν εκούσια όλα τα θαμπά, ψεύτικα και απατηλά φώτα του κόσμου ετούτου. Κοιτώντας τον καλύτερα, παρατήρησε πως τα μάτια του ήταν υγρά, σχεδόν βουρκωμένα την ώρα που με τη βαθιά, ήρεμη και γεμάτη θέρμη φωνή του ξεκίνησε να διαβάζει την ευχή: *«Χριστέ, το φως το αληθινόν, το φωτίζον και αγιάζον πάντα άνθρωπον ερχόμενον εις τον κόσμον, σημειωθήτω εφ' ημάς το φως του προσώπου Σου, ίνα εν αυτώ οψόμεθα φως το απρόσιτον...»*. Ηλεκτρικό ρεύμα δεν υπήρχε πουθενά. Τα καντήλια του τέμπλου, μαζί με τα λιγοστά κεριά είχαν αναλάβει να δανείσουν το «αναιμικό» τους φως σε τούτο το ταπεινό ξωκλήσι. Έβγαλε το κομποσκοίνι και αφέθηκε να ακούει τα υπέροχα τροπάρια της Βαπτίσεως. Ένας «αποκαμωμένος στρατοκόπος» που βρήκε την ξεκούραση στο τέλος μιας διαδρομής που δεν είχε φανταστεί ποτέ του. Κι' ήταν από τις λίγες φορές στη ζωή του που ένιωσε τόσο γαλήνιος και φωτεινός συνάμα. Κοίταξε το ρολόι του. Η νύχτα είχε προχωρήσει για τα καλά. Σε λίγες ώρες θα ξημέρωναν Φώτα...